

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Silvan, H. & Kosonen, K. 2021. SIMHE-Oamk puhkasi akateemisten osaajien kielikuplan – verkko-opetuksella kohti suomen alkeita. Oamk Journal 77/2021. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021110954500>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

SIMHE-Oamk puhkaisi akateemisten osaajien kielikuplan – verkko-opetuksella kohti suomen alkeita

1.12.2021 - Silvan Heidi, Kosonen Katri

Suomen kielen taito on yksi tärkeimmistä tekijöistä maahanmuuttajien yhteiskuntaan integroitumisessa. Akateemiset työperäiset maahanmuuttajat selviävät usein työyhteisössään englannin kielellä, ja kokoaikatyön ohessa on haastavaa osallistua aikaan ja paikkaan sidottuun kielenopetukseen. Intensiivinen verkkopohjainen opiskelu on yksi vaihtoehto suomen kielen alkeisiin. Tulevaisuudessa Suomi tarvitsee työperäisiä maahanmuuttoa yhä enemmän ja myös erilaisia keinoja työperäisten maahanmuuttajien yhteiskuntaan integroimiseen.

Pohjois-Suomen alueella on jo tällä hetkellä koulutustaustaltaan erilaisia maahanmuuttajia, jotka ovat saapuneet Suomeen perheen, seurustelun, työn, opiskelun, pakolaisuuden tai muun syyn vuoksi. Oulun alueella tiedostetaan, että korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamista pitää tulevaisuudessa kyetä hyödyntämään nykyistä enemmän.

Ulkomaalaiset opiskelijat ovat maahanmuuttajina tärkeä kohderyhmä, koska heillä on tuoretta osaamista sekä kansainvälisiä verkostoja. [1] On tärkeää, että opiskeluperäiset maahanmuuttajat saadaan jäämään Ouluun ja siirtymään työelämään. Integroituakseen työelämään opiskelijat tarvitsevat työharjoittelujaksoja, suomalaista työkokemusta ja riittävää kielitaitoa. Pohjois-Suomen alueella on vetovoimatekijöitä, joilla kansainvälistä osaamista voitaisiin alueelle sitouttaa. [2]

Oulun ammattikorkeakoulu (Oamk) on toiminut maahanmuuttajien korkeakoulutuksen ja kehitystyön vastuukouluna vuodesta 2017 lähtien. Tällä hetkellä toimintaa koordinoi Opetushallitus yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. SIMHE:n (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland) palvelulupaukseen kuuluvat ohjaus- ja neuvontapalvelut korkeakoulutukseen liittyvissä asioissa sekä koulutustarjonnan kehittäminen. [3]

Kansainvälisten osaajien Suomeen asettautuminen, integroituminen ja osaamisen hyödyntäminen vaativat valtion, kaupunkien, oppilaitosten, yritysten ja muiden toimijoiden pitkäjänteistä yhteistyötä. [4] Työperäisten maahanmuuttajien tukeminen on näkynyt entistä enemmän myös SIMHE-Oamkin toiminnassa.

Hyvänä esimerkkinä työperäisen maahanmuuton tukemisesta oli akateemisille osaajille suunnattu eOSY – Osalliseksi suomalaiseen yhteiskuntaan -hankkeen alkeissuomen verkkokoulutuskokonaisuus, joka toteutettiin vuonna 2021. Kokonaisuus muodostui kolmesta opintojaksosta, joista kaksi ensimmäistä sisälsi alkeissuomen perusteet ja kolmas keskittyi sanastoihin ja fraaseihin. Kaikki kokonaisuudet toteutettiin monipuolisia opetusmenetelmiä hyödyntäen verkossa.

Opiskelua ripeästi ja itseohjautuen

Opintojaksoille haettiin jo korkeakoulussa opiskelevia tai tutkinnon suorittaneita Oamkin ja Oulun yliopiston kansainvälisiä osaajia, joilla oli hyvät opiskeluvalmiudet ja kyky tavallisia alkeistason kielikoulutuksia nopeampaan etenemistähtiin.

Opiskelijoita motivoitiin suunnittelemaan tulevaisuuttaan ja urapolkuaan. Heille myös kerrottiin alueemme potentiaalista ja avattiin näkymiä hyvään tulevaisuuteen Pohjois-Suomessa.

Digitaalinen alkeiskielitaidon kokonaisuus koostui kolmesta opintojaksosta, joista kaksi ensimmäistä, Aloita alkeista – suomea verkossa 1 & 2, avattiin opiskelijoille keväällä 2021. Kolmas opintojakso, Aloita alkeista – työelämän suomea verkossa, oli opiskelijoiden saatavilla syksyllä 2021. Suunnittelun perustana oli, että opiskelu onnistuu työn ohessa ja että opiskelija saa palautteen osaamisestaan heti.

Tavoitteena oli auttaa opiskelijoita siirtymään nopeasti A1-kielitasolta kohti A2-tasoa, ja opintojaksojen sisällöt olivat kielen rakenteisiin ja kielioppiin sidottuja. Lisäksi Työelämän suomea verkossa -opintojakson tavoitteena oli tehdä tutuksi suomalaista työelämää ja sen sanastoa tutuksi kolmen eri substanssialan kautta.

Mukana oli sairaanhoitotyöhön, sosiaalialaan sekä yrittäjyyteen liittyviä aihepiirejä sanastoineen ja aloihin liittyvine fraaseineen. Apukielenä kaikilla opintojaksoilla käytettiin englantia. Ymmärtämisen tukena hyödynnettiin myös kuvia.

Kokemukset verkko-opinnoista

Osallistujat kokivat akateemisille suunnatun verkkokoulutuksen hyödyllisenä ja tarpeellisenä. Mukana oli henkilöitä, jotka olivat olleet vuosia Suomessa, mutta joiden suomen kielen osaaminen oli alkeellista.

Verkko-opinnoille oli selkeä kysyntä, mikä näkyi myös opiskelijoiden palautteissa. Opiskelijat kokivat tärkeäksi sen, että he pystyivät opiskelemaan muiden akateemisten osaajien kanssa yhdessä. Asiantuntijatasoisen työn ohessa opiskelu on erittäin haastavaa, mikä vaati opiskelijoilta sitoutumista ja oman ajankäytön hallintaa.

Kerätty palaute osoitti, että tulevaisuudessa on tarvetta intensiiviselle alkeissuomen opetukselle. Opinnoissa voisi kuitenkin yhdistää etä- ja lähitunteja, jolloin kielenoppimiseen oleellisesti liittyvä opettajan antama ohjaus mahdollistuisi.

Ratkaisuna olisi hybridimallilla etenevä oppimiskokonaisuus, joka yhdistäisi etäopiskelun joustavuuden ja lähitapaamisten kurinalaisuuden. Hybridi vastaisi myös opiskelijoiden erilaisiin tarpeisiin: kun toiset tekevät mieluiten tehtäviä itsenäisesti, toiset haluavat kontaktiopetusta ja jatkuvan opettajapalautteen omasta suorituksestaan.

Silvan Heidi, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Kielikeskus

Kosonen Katri, yliopettaja

Oulun ammattikorkeakoulu, Liiketalouden yksikkö

Osalliseksi suomalaiseen yhteiskuntaan (eOSY) -hanke

Tavoitteena on verkkopohjaisesti edistää ja tukea Suomessa olevien ulkomaalaisten, maahanmuuttajien ja heidän perheenjäsentensä integroitumista yhteiskuntaan ja Pohjois-Pohjanmaan alueelle.

Hankkeessa kehitetään ja toteutetaan ripeästi etenevää alkeistason kielikoulutusta verkossa sekä rakennetaan digitaalinen kurssipohja itsenäiseen suomen kielen opiskeluun ja omatoimiseen kielitaidon ylläpitämiseen alkeiskurssien jatkoksi. Tavoitteena on nostaa osallistujien kielitaito A2-tasolle.

Rahoittaja: Euroopan sosiaalirahasto

Toteutusaika: 1.8.2020–31.12.2021

Lähteet

[1] Elinkeinoelämän keskusliitto. 2020. Työtä ja tekijöitä Suomeen. Helsinki. Hakupäivä 22.10.2021. <https://ek.fi/tavoitteemme/innovaatiot-digitalisaatio-ja-osaava-tyovoima/tyoperainen-maahanmuutto/>

[2] Oulun kaupunki. 2018. Yhdessä kotoutuva Oulu. Kotouttamisohjelma 2018–2021. Oulu. Hakupäivä

14.10.2021. https://www.ouka.fi/documents/526368/0/Oulun_kotouttamisohjelma.pdf/2abb9df0-f683-4ae5-8ad3-63c34b89443c

[3] Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2021. Maahanmuuttajien koulutus. Helsinki. Hakupäivä 14.10.2021. <https://minedu.fi/maahanmuuttajien-koulutuksen-kehittaminen>

[4] Työ- ja elinkeinoministeriö. 2021. Talent Boost -toimenpideohjelma. Helsinki. Hakupäivä 22.10.2021. <https://tem.fi/talent-boost>

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 77/2021

Julkaisuvuosi: 2021

Tekijätiedot: Silvan Heidi, Kosonen Katri

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021110954500>

Tiivistelmä: Korkeasti koulutetut maahanmuuttajat ovat eläneet omassa kielikuplassaan: englanninkielinen työyhteisö ja kommunikointi omalla äidinkielellä lähipiirin kanssa ovat poistaneet akuuttitarpeen suomen opiskelulta. Suomalainen työelämä ja yhteiskuntaan integroituminen edellyttävät kuitenkin hyvää suomen kielen taitoa. Vuonna 2021 akateemisille osaajille suunnattiin eOSY – alkeissuomen verkkokoulutuskokonaisuus, joka koostui kolmesta alkeistasolta lähtevästä opintojaksosta: Aloita alkeista – suomea verkossa 1 & 2 ja Aloita alkeista – työelämän suomea verkossa. Opiskelu oli ripeätahtista, itseohjautuvaa ja omassa aikataulussa etenevää. Opintojaksojen suunnittelun perustana oli, että opiskelu onnistuu työn ohessa ja että suoritus palaute on välitöntä. Akateemisten osaajien alkeissuomen verkko-opetukselle on selkeä tarve ja palaute toteutuksista hyvää. Kielenoppiminen vaatii kuitenkin aina myös aikaa harjoittelulle.